

چکیده

آبسه های کبدی بدلیل ضبط کبدهای آلوده، کاهش کارآیی حیوان و بازدهی لاشه، ضررهای اقتصادی فراوانی را به صنعت دامپروری وارد میسازد. تحقیق حاضر جهت تعیین میزان وقوع آبسه های کبدی، علل باکتریایی و ساختار هیستوپاتولوژی آن در گاوهای کشتار شده در کشتارگاه شهرستان رشت انجام گرفت.

در این تحقیق که طی ماه های دی تا اسفند ۱۳۹۶ و در کشتارگاه صنعتی شهرستان رشت به اجرا درآمد، از مجموع ۳۴۳۵ راس گاو کشتاری، تعداد ۱۲۱۷ لاشه گاو شامل ۷۷۲ راس نر (۶۳/۴٪) و ۴۴۵ راس ماده (۳۶/۶٪) به صورت تصادفی انتخاب و به لحاظ میزان آلودگی و ابتلا به آبسه های کبدی مورد بازرسی های معمول پس از کشتار قرار گرفتند.

جمعا ۳۶ آبسه کبدی در کبد ۲۹ لاشه (۲/۳۸٪) شناسایی و به لحاظ موقعیت آناتومیک در سطوح و لوب های مختلف مشخص و ثبت شد. ارتباط معنی داری بین بروز آبسه و جنس گاوها و همچنین بین آبسه ها و سطوح مختلف کبدی مشاهده نشد.

از کشت هوازی و بیهوازی آبسه ها، هفت جنس مختلف از باکتری ها شامل آرکانوباکتریوم پیوژنز به طور خالص از سه آبسه (۸/۳٪)، کورینه باکتریوم پزودوتوبرکلوزیس به طور خالص از دو آبسه (۵/۶٪)، آرکانوباکتریوم پیوژنز به همراه اشیشیا کلی از هشت آبسه (۲۲/۲٪)، فوزوباکتریوم نکروفوروم همراه با آرکانوباکتریوم پیوژنز از ده آبسه (۲۷/۸٪)، فوزوباکتریوم نکروفوروم به همراه استافیلوکوکوس از شش آبسه (۱۶/۷٪)، فوزوباکتریوم نکروفوروم به همراه پزودوموناس و اشیشیا کلی از سه آبسه (۸/۴٪)، پزودوموناس به همراه اشیشیا کلی از دو آبسه (۵/۶٪) و استرپتوکوکوس به همراه استافیلوکوکوس از دو آبسه (۵/۶٪) جدا گردید.

نتایج حاصل از این مطالعه نشان داد که آرکانوباکتریوم پیوژنزا فراوانی ۵۸/۳۳٪ و فوزوباکتریوم نکروفوروم با فراوانی ۲۵٪ به ترتیب به عنوان اولین و دومین جدایه باکتریایی از آبسه های کبدی گاو در کشتارگاه شهرستان رشت شناسایی شدند.

کلید واژه ها: کشتارگاه، گاو، آبسه های کبدی، رشت